

Изх.№ 1-99/23.07.2010г.

ДО
МИНИСТЕРСТВО НА
ИКОНОМИКАТА,
ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА
ул. Славянска 8
София 1000

ОТНОСНО: Проект на Енергийна стратегия на Р България до 2020г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

В качеството си на заинтересована страна, на Вашето внимание представяме коментарите на Асоциация на производителите на екологична енергия по повод публикувания в сайта на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма Проект на Енергийна стратегия на Р България до 2020г.

Енергийната стратегия на България (ЕСБ) е разработка, която следва да отразява актуалната европейска рамка и да демонстрира политическата визия за развитието на енергийния сектор в следващите десет години. Авторите на Стратегията имат за цел да посочат начини за намаляване на силната зависимост от внос на енергийни ресурси, да увеличат енергийната ефективност и да намалят енергийната интензивност на икономиката на страната.

За съжаление, документът е написан недостатъчно задълбочено и не дава необходимата информация за методите за постигане на целите. Няма информация за поставени задачи, които да ни изведат до необходимите резултати. Стратегията е силно обобщена, без необходимата конкретика, задължителна при планиране енергийната политика на най-високо ниво.

Прави впечатление, че докладите по екологичните оценки надвишават десетократно обема на документа и влизат в явно противоречие с някои от заложените в него мерки. Направена е екологична оценка на хидро-енергийни комплекси, които не са включени в самия текст на Енергийната стратегия. Недоумение буди фактът, че се прави подробна оценка на въздействието върху околната среда на топлоелектрически и водноелектрически централи, както и централи, експлоатиращи възобновяеми енергийни източници, но не и на атомни електрически централи, а като мотив е посочен "липса на данни".

При планирането на Стратегията, е подхoдено силно едностранчиво и не е търсено участието на бизнеса и обществото. Не са идентифицирани основните проблеми на всяка една от технологиите за добив на енергия. Изразени са недостатъците на някои от възобновяемите технологии (вятър и слънце), но не и тези на конвенционалните. Същото е и с положителните страни, не са отчетени сигурността, частната инициатива, конкурентноспособността и устойчивото развитие, което би предизвикало стимулирането на възобновяемите енергийни източници.

Целта, която стратегията си поставя е **"Постигане на високотехнологична, сигурна и надеждна енергийна система, която да отговаря на европейските критерии, като същевременно използва максимално наличния ресурс в България и защитава в най-висока степен българските потребители."**

В противоречие на гореказаното, като акцент на от гледна точка на сигурност и устойчивост, е поставено запазването и развитието на **въглищната индустрия** с цел използване на местните залежи на въглища. (В България има находища главно на нискокалорични лигнитни въглища с високо съдържание на пепел и сяра). Пренебрегва се фактът, че това е една нискоефективна, замърсяваща, а след 2013г. при допълнително закупуване на CO₂ емисии, и скъпа енергетика.

Наблюдава се ясна дискриминация на възобновяемите източници на енергия и ролята им в българския енергиен сектор, влизайки в директен конфликт с ангажиментите ни като страна членка на Европейския съюз с Директива 2009/28/ЕО. Липсва анализ на разходите и ползите при сравнение на един с друг сектор. Например в балансите на НЕК се залага отделянето на значителни инвестиции за ядрена енергетика, но липсват разчети за инвестиции в мрежова инфраструктура за присъединяване на ВЕИ проекти, които да гарантира енергийна независимост и изпълнение на директивите на Европейската общност.

Още веднъж искаме да наблегнем на факта, че ВЕИ са местен, неизчерпаем енергиен източник, който има редица предимства:

- Допринасят за сигурност на енергийните доставки – ВЕИ проектите не зависят от вноса на нефт, газ, въглища или уран;
- Развиват нова индустрия, технологии и ноу-хау;
- Създават нови работни места;
- Въпреки първоначалната висока инвестиция за ВЕИ инсталации, в дългосрочен план отсъстват разходи за гориво и съхранение на отпадъци, което води до намаляване на себестойността на произведената енергия;
- Спомагат за изпълнението на директиви на ЕС и спестяват средства поради липса на необходимост от закупуване на CO₂ емисии.

Поставените цели в Стратегията са общи и неясни. Не са разгледани и моделирани различни варианти и сценарии по отношение на алтернативни на съществуващите възможности за осигуряване на енергия, например:

1. Сценарии със запазване на енергийната система в настоящия вид и извеждане от експлоатация на мощностите, при изтичане на експлоатационния им срок;
2. т.1 + стимулиране на ВЕИ
3. т.1 + нови мощности на лигнитни въглища
4. т.1 + нов АЕЦ;
5. т.1 + нови газови мощности;

- 6. т.1 + въведени мерки за енергийна ефективност;
- 7. т.1 + без енергийна ефективност
- 8. т.1 + инвестиции в електропреносна мрежа;

Различните сценарии трябва да отчетат множество аспекти, в т.ч. маргинални разходи, технология, социални аспекти, екологични проблеми и др.

Документът е изключително противоречив и икономически необоснован. На стр. 14, "2.Статус и потенциал" откриваме дори явни грешки "По данни за базовата 2005г. (съгласно Евростат), енергията от ВЕИ в страната възлиза на 1 млн. тне или 9,4% от общото крайно потребление на енергия". Реалната стойност, публикувана в EUROSTAT за цитираната година е 5,6% <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdcc110&plugin=1>

По приблизително едно и също време МИЕТ публикува два стратегически за развитието на страната ни документа – Енергийната стратегия и Националният план за действие за развитието на възобновяеми енергийни източници, като за съжаление липсва синхронизация на съдържанието им и мерките, които предвиждат.

При сравнение на Енергийната стратегия на България (ЕСБ) и Националния план за действие (НПД) от м. юни т.г., прави впечатление, голямата разлика на прогнозите за крайното енергийно потребление, електрическо потребление и очакваното производство на енергия от ВЕИ по сектори (табл. 1).

	НПД	ЕСБ	Разлика
Крайното енергийно потребление [Мтне]	13,0 – сценарии без ЕЕ	11,1-базов сценарий	15%
	10,4 – сценарии с ЕЕ	9,16-целеви сценарии	12%
Електрическо потребление [ТВтч]	41.8 – сценарии без ЕЕ	39,3	6%
	36.6 – сценарии с ЕЕ		7%
Производство на енергия от ВЕИ за Отопл&Охлаждане [Ктне]	1103	1019	8%
Производство на енергия от ВЕИ за електроенергия [Ктне]	648	602	8%
Производство на енергия от ВЕИ за Транспорт [Ктне]	205	92	66%
Производство на енергия от ВЕИ	290	- 382	131%
Свръхпроизводство/Недостиг [Ктне]			

Табл. 1 Разлики в прогнозите за производство и потребление на енергия в НПД и ЕСБ, ктне

Не е ясно кой от двата документа представя коректно данните и изчисленията и доколко са достоверни останалите ключови показатели. Разликите демонстрират необоснованост на заложените параметри и неясна енергийна политика на правителството.

Необходимо е Министерство на икономиката, енергетиката и туризма да публикува крайните си разчети, а Националният план за действие за развитието на възобновяемите източници на енергия и Стратегията да се преразгледат и синхронизират един с друг, тъй като въпреки, че излизат от едно и също министерство и една и съща дирекция, а именно дирекция „Енергийна стратегия”, дават различни данни по един и същ въпрос.

Средносрочната програма (2009-2013г) е посочена със задна дата и предвижда разработването на:

Стратегии

1. Актуализиране на стратегията за управление на отработеното ядрено гориво и на радиоактивните отпадъци.
2. Разработване и приемане на Национална стратегия по енергийна ефективност при крайното потребление на енергия на Република България.

Законова рамка

1. Приемане на нов Закон и подзаконови нормативни документи за ВЕИ с оглед премахване на бариерите пред интегрирането на ВЕИ в електроенергийните и газовите мрежи и въвеждане на пакет от мерки за стимулиране на инвестициите във ВЕИ технологии, производството и потреблението на енергия от ВЕИ и научните изследвания.
2. Актуализиране на законовата база с оглед гарантиране единно управление на подземните богатства.
3. Изменение и допълнение на Закона за енергетиката и подзаконовите нормативни актове за въвеждане изискванията на Третия либерализационен пакет с цел създаване на ефективен енергиен пазар, прозрачност на държавните енергийни дружества, съчетани със засилена защита на правата на потребителите.
4. Въвеждане изискванията на законодателен пакет „Енергийна ефективност”.

Стимули

1. Осигуряване регулаторни стимули за инвестиции в мрежовата инфраструктура и за развитие на мрежите адекватно на нуждите на ползвателите им, включително прилагане на концепцията за „умни мрежи”.
2. Осигуряване на стимули за прилагане на мерки за енергийна ефективност на домакинствата и закупуване на енергоефективни уреди и оборудване.

Механизми

1. Своевременно създаване на работещи механизми за провеждане на национални търгове за разрешителни за емисии на парникови газове от 2013г.
2. Увеличаване дела на електроенергията, произведена от ВЕИ, чрез използването на механизми за достигане на количествените цели при най-ниска цена за потребителите

Регламенти и стандартизации

1. Регламентиране на пълното използване на приходите от търговете за разрешителни за емисии на парникови газове към проекти за устойчиво енергийно развитие и създаване на административен капацитет и процедури за селекция и оценка на проектите
2. Стандартизиране на процедурите и документите по предоставяне на права за търсене, проучване и добив на подземни богатства, в т.ч. за стимулиране разработването на нови газови находища в страната.

Програми

1. Разработване и приемане на Програма за стабилизация и развитие на топлофикационния сектор.
2. Разработване и приемане на Програма за ефективно използване на местните енергийни ресурси.
3. Разработване и приемане на Програма за ускорено пазарно развитие на електроенергетиката.
4. Въвеждане на Програма за обучение и квалификация на специалисти за енергетиката и новите технологии.
5. Разработване и приемане на Програма за ускорена газификация на Република България.

Мерки и системи

1. Финансово насърчаване на мерки за енергийна ефективност чрез схемите на Фонд „Енергийна ефективност”, специализирани кредитни линии, средства от европейски фондове и програми и създаване на допълнителни схеми и инструменти.
2. Създаване на електроенергийна борса.
3. Разработване на система за енергийна социална защита.

Тук посочваме само 18 от изброените мерки, но и те са достатъчни да бъде оценено, че твърдението, че ще бъдат изпълнени за две години е най-малкото несериозно.

За съжаление прави впечатление, че представената от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма стратегия съдържа главно пожелателни мерки, а не конкретни стъпки за постигане на устойчива енергетика. Липсват изчисления и план за действие за развиване на отделните подсектори.

Ако трябва да обобщим стратегията, страната, ще продължи да бъде силно зависеща от световните икономически и енергийни кризи и инфлация. Основно, ще се използват лигнитни въглища и вносни енергийни суровини (ядрено гориво), а огромният енергиен потенциал на ВЕИ ще бъде използван в минимална степен.

Препоръките ни са преразглеждане на съществуващият документ и пренаписване на мерките и вижданията за растеж, след консултиране с представители на бизнеса и свързаните страни.

Приложено изпращаме на Вашето внимание подробни коментари по текста на документа.

С уважение,

Велизар Киряков

Председател

Стр.	Текст от документа	Коментар
3	Акцент на националната стратегия от гледна точка на сигурност и устойчивост е запазването и развитието на въглищната индустрия при строго спазване на нормите за околната среда. В тази връзка съществуващият въглищен потенциал на България ще бъде използван в максимална степен.	<p>Известно е, че местните лигнитни въглища са с ниско съдържание на въглерод, високо съдържание на сяра и ниска калоричност. Характеризират се с високо съдържание на влага и пепел, което затруднява горенето и замърсява въздуха. Поради високата влажност те са трудно транспортируеми и по тази причина енергията от тях бива допълнително оскъпявана.</p> <p>Топлоелектрическите централи, работещи с лигнитни въглища се нуждаят от допълнителни почистващи инсталации, за да отговарят на строгите изисквания за екологична безопасност.</p> <p>За да бъде съвместимо използването на въглища с климатичните предизвикателства и поети задължения, е необходимо прилагането на високотехнологично производство с улавяне и съхранение на въглероден диоксид или закупуване на CO₂ квоти. И в двата варианта стойността на произведената енергия от този енергоносител ще бъде увеличена съществено.</p> <p>По груби разчети, производителите на енергия от въглищни централи в България трябва да вложат над 1 млрд. евро в чисти въглищни производства до 2020 г. В противен случай, до 2015 г. трябва да бъдат затворени ТЕЦ-овете „Бобов дол“, „Марица 3“, „Брикел“ и „Варна“, ако не бъдат направени инвестиции за изпълнение на екоизискванията.</p>
3	Подобрено използване на местните енергоресурси	ВЕИ са местен, неизчерпаем енергиен източник. Трябва да бъдат включени в този текст. Т.е. да не се разглеждат отделно като „задължение“ или „цели за чиста енергия“.
3,4	Държавата ще оказва институционална подкрепа, ще извършва мониторинг и ще търси международна подкрепа за проекти за изграждане на нови и/или заместващи мощности работещи на базата на местни въглища при задължително използване на съвременни високоефективни и нискоемисионни технологии с улавяне и съхранение на CO ₂ .	<ol style="list-style-type: none"> Има ли изчисления за стойността на една такава инвестиция? Какви биха били крайните цени на електроенергията, произведени от новоизградените централи от този тип?
4	Ще продължи да подкрепя и насърчава развитието и на ядрената енергетика	<p>Ядрената енергетика е фактор за увеличаване на енергийната зависимост.</p> <p>В пълно противоречие с Европейската политика и с целите за подобряване на използването на местните</p>

		<p>ресурси, в Стратегията се планира запазване или увеличаване на зависимостта на българската енергетика с горива от Русия.</p> <p>Много важен елемент при строителството на нов АЕЦ, който се спестява в Стратегията, е необходимостта от нови мощности помпени акумулиращи ВЕЦ.</p> <p>Съществуващите мощности от около 1000 МВ ПАВЕЦ имат ресурс да работят не повече от 6 часа. Това ще е недостатъчно от гледна точка на разликата между електрическо производство и потребление.</p> <p>Авторите трябва да анализират възможностите за строителство на нови ПАВЕЦ, да калкулират разходите и да ги добавят към цената на АЕЦ.</p> <p>Към крайната цена на АЕЦ и ПАВЕЦ трябва да се добави цената за строеж и експлоатация на хранилище за ниско и средно активни радиоактивни отпадъци и хранилище за сухо съхраняване на отработено ядрено гориво и едва тогава може да се популяризират пред обществото планове за нова АЕЦ и да се твърди, че атомната енергия е с най-ниска цена.</p>
4	<p>Основен приоритет ще бъде и изграждане на национално хранилище за ниско и средно активни радиоактивни отпадъци и хранилище за сухо съхраняване на отработено ядрено гориво в съответствие с най-добрите международни стандарти, като същевременно активно ще се управлява процесът по намиране на решения за окончателното съхранение на отработеното ядрено гориво.</p>	<p>Обработката и съхранението на силно радиоактивните ядрени отпадъци е за сметка на обществото и данъкоплатците. Разходите за хранилищата се изчисляват на милиарди евро и то в продължение на десетки хиляди години.</p> <p>В доклада за екологична оценка липсват данни за въздействието върху околната среда на планираните ядрените хранилища. Каква е причината?</p>
4	<p>Възобновяемите енергийни източници ще бъдат приоритет на националната енергийна политика, за постигане на повече от 16% - ен дял на ВЕИ в брутното крайно енергийно потребление на страната след 2020г., при използване максимално както на водния потенциал на страната, така и на другите източници на чиста енергия /вятър, слънце, геотермални води, биомаса /. За постигане на тази цел държавата и общините ще имат активна роля и ще подкрепят частните инициативи в процеса на трансформиране на домовете и намаляване на енергийните разходи</p>	

	<p>чрез изграждане на слънчеви инсталации за затопляне на топла вода, локални отоплителни системи базирани на биомаса или термални и геотермални енергийни източници и други.</p> <p>Усилията ни ще бъдат насочени и към максимално оползотворяване на хидроенергийния потенциал на България, в т.ч. водите на река Места, Арда и др.</p>	<p>Очевидно тези цели за геотермалните източници не са залеждали в НПДВЕИ</p> <p>За последните десетилетия водноелектрическите централи са били единственият източник на беземисионна енергия в страната, произвеждали са голямо количество възобновяема и лесна за управление енергия. За съжаление, капацитетът вече е достигнат и няма как да бъде надхвърлен:</p> <p>1. Анализ на изменението на климата и водите, възложен от секретариата на IPCC, изчислява, че в южна (южно от 47° N) и югоизточна Европа, оттока на реките ще намалее с 23% до 2020 г.</p> <p>Интегрираният глобален модел на водите WaterGAP прогнозира още по-сериозни изменения. Очакванията са за намаляване на капацитета на хидроенергията в България, в резултат на глобалното изменение на климата и повишеното потребление от населението на вода за пиене и напояване, постепенно с до 42,7% до 2070 г.</p> <p>2. При прогнозиране на използване на водните запаси, е важно да се има предвид приоритетността. Съгласно законодателството – използването на вода за енергийно потребление е на четвърто място по приоритет.</p> <p>На първо място по приоритет е задоволяването на нуждите от питейна вода на населението, на второ - необходимите количества за напояване в селското стопанство, на трето - индустриалните потребности от вода и чак след това е хидроенергетиката.</p> <p>Намеренията за пренасочване на водите на р. Места към Каскадата „Доспат-Въча” след въвеждането в експлоатация на Хидро възел „Цанков камък” (14 стр. последен абзац) едва ли ще бъде съгласувано от Гърция, тъй като има подписани споразумения за минимален отток на реката. Освен това, проектът ще повлияе много силно на екосистемите и биоразнообразието в района, което ще бъде една от основните пречки за реализирането му.</p>
4	<p>Усилията на правителството ще бъдат насочени към повишаване на енергийната ефективност,...</p>	<p>Несъмнено, прилагането на мерките за енергийна ефективност допринасят за намаляване на потреблението във всички сектори на икономиката, но за България проблемът е значителен.</p> <ul style="list-style-type: none"> В момента, енергийният интензитет на страната

		<p>е ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ВИСОК.</p> <p>Сградният фонд е в изключително лошо състояние. Националната програма за обновяване на жилищните сгради, разработена по задание на МИЕТ, още през 2005 г, определя, че са необходими 4,15 млрд.лв. за 15 г. за постигане на 35-40% икономии на топлинна енергия при саниране на жилища в страната.</p> <p>Съгласно изискванията на програмите, които осигуряват финансиране за енергийна ефективност, се предвижда основната финансова тежест при саниране и повишаване на енергийна ефективност да се поеме от собствениците на жилища.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основният дял (80-100%) от инвестициите в енергийна ефективност ще бъде за сметка на крайния потребител на енергия. Програмите, които осигуряват финансиране за енергийна ефективност, финансират не повече от 20 % от бюджета на проектите, като поставят големи, а понякога непреодолими изисквания към кандидатите. • Подобно е състоянието и в останалите сектори на икономиката - услуги, индустрия, транспорт и селско стопанство. Високата цена ще ограничи подобряването на енергийната ефективност и ще се отрази слабо на общото потребление на енергия.
4	<p>Предстои развитие на пазара на електрически еко-автомобили, захранвани от електроенергия произведена от ВЕИ, специално предназначени за българския пазар и потребител, което е още една стъпка към изграждане на нашите „зелени“ градове на бъдещето и на необходимата за тях инфраструктура. В тази връзка, усилията ни ще бъдат насочени и към въвеждане на иновации в енергетиката и изграждане на най-новите системи за управление – т.нар.„умни“ енергийни мрежи.</p>	<p>Тук не е ясно защо новите електрически еко-автомобили се планира да се захранват само с електроенергия от ВЕИ. Това ще бъде реализирано, само ако авторите на стратегията въведат забрана за включване на електроавтомобили в преносната ел мрежа, и задължат собствениците им да си монтират собствени ВЕИ източници.</p> <p>Ясно е, че това е неразумна позиция. Електроавтомобилите не могат да черпят енергия и да се захранват избирателно.</p> <p>Може би авторите са желали да направят аналог с една от най-големите ползи от електроавтомобилите - капацитета, който предоставят за съхраняване на енергия, когато липсва потребление.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На какъв принцип ще бъдат избрани проектантите и производителите на електрическите еко-автомобили, специално разработени за българския пазар? 2. С какво ще се различават от разработваните в световен мащаб? 3. В какви срокове се предвиждат? <p>Кога ще се разработят програмите за</p>

		<p>реконструкция и модернизация на мрежите?</p> <p>Защо не са заложи в Средносрочната програма 2009-2013?</p>
4	<p>ще подкрепят частните инициативи в процеса на трансформиране на домовете и намаляване на енергийните разходи чрез изграждане на слънчеви инсталации за затопляне на топла вода, локални отоплителни системи базирани на биомаса или термални и геотермални енергийни източници и други.</p>	<p>Какви мерки се предвидени?</p> <p>Правят се промени в закони и наредби (например 3033), които изпращат отрицателни сигнали към инвеститорите.</p> <p>*Освен за постигане на целите ни по Директива 2009/28/ЕО, инвестициите във ВЕИ стимулират икономиката и намаляват безработицата, посредством създаване на работни места именно в малките населени места, които са най-уязвими.</p>
4	<p>Приоритет остава и запазване на централизираното топлоснабдяване, като дружествата трябва да бъдат технически модернизирани и финансово стабилизирани.</p>	<p>Към момента централизираното топлоснабдяване е изключително скъпо и неефективно поради големите топлинни загуби. Поради високата, често непосилна цена за битово отопление, потребителите преминават към отопление на електричество, което допълнително натоварва енергийната система.</p>
4	<p>Държавата ще продължи да води и целенасочена политика към създаване на благоприятен климат за инвестиции във високи технологии.</p>	<p>Какви инвестиции са предвидени?</p> <p>Каква е разликата между високи и ниски технологии?</p> <p>Изготвени ли са планове за развитие и в какъв срок ще бъдат представени?</p>
4	<p>Постигане на високотехнологична, сигурна и надеждна енергийна система, която да отговаря на европейските критерии, като същевременно използва максимално наличния ресурс в България и защитава в най-висока степен българските потребители.</p>	<p>В противоречие е с гореописаните остаряла и нискоэффективна енергетика.</p>

I. ЕНЕРГИЙНА СИГУРНОСТ

Стр.	Текст от документа	Коментар
6	За разлика от повечето европейски страни, в България природния газ почти не се използва пряко като ресурс за отопление и домакински нужди. Това намалява рисковете за крайните потребители при прекъсване на снабдяването.	Планира се цялостно газифициране, което, от своя страна силно увеличава рисковете за крайните потребители.
7	Освен това, цените на националния електропроизводствен микс са стабилни и почти независещи от неуправляемите промени на цените на течните горива и природния газ.	Защо, в такъв случай, се посочва мярка за газификация на цялата страна?
8	(4)Приоритетно инвестиране в геоложки проучвания за нови находища на нефт и газ, включително за шистов газ и дълбоки сондажи в Черно море...	Какви са предвидените инвестиции? Икономически обоснован ли е проектът? Какви ще са екологичните последици?
8	(5) Ядрената енергетика ще бъде подкрепяна институционално предвид това, че същата е перспективен ресурс за производство беземисионна електрическа енергия и поради натрупания успешен опит и професионален капацитет за опериране на ядрени мощности...	Ядрената енергия не би могла да бъде класифицирана като „чиста” енергия, особено на фона на настоящата световна криза с ядрените отпадъци. В началните години на ядрената енергетика преди около 50 г. хранилищата за ядрени отпадъци са били пренебрегвани и подобряването на състоянието им е било отлагано. Важно е да се подчертае, че процесът на добив на ядрен материал не е безотпаден. Ядрените хранилища, които емитират радиация в подземните води и замърсяват околната среда не са малко, освен това са и известни много случаи на нелегално изхвърляне на ядрени отпадъци в морето и дори на обикновени сметища. Допълнително, цената на произведената енергия е изкуствено занижена чрез скрито субсидиране. В момента, в ценообразуването не са отчетени разходите за транспорт, обработка и съхранение на свежото и отработено ядрено гориво, както и други социални и икономически разходи. Във връзка с гореизложеното, считаме, че политиката на България в ядрената енергетика трябва да се изразява единствено в запазване на експлоатационната безопасност на съществуващите блокове до изчерпване на капацитета им, и строг контрол на обработката и съхранението на

		отработеното гориво.
8	<p>(6) С оглед успешно изпълнение на целите за ВЕИ, държавата ще окаже институционална подкрепа на инвеститори в нови газови централи, които ще бъдат необходими за балансиране на производството на вятърните централи. Наред с това, ниските емисии на парникови газове, отделяни при електропроизводството от газ (два до три пъти по-ниски от въглищните), превръщат природния газ в предпочитан ресурс в прехода към нисковъглеродна енергетика.</p>	<p>В пълен контраст с изказването на стр. 7 " <i>...проектите за газова инфраструктура обикновено се осъществяват от многонационални смесени компании, в които участват производители, потребители и оператори на преносни мрежи. Тези проекти се характеризират с високи инвестиционни разходи, дълъг период на възвръщаемост и високи рискове (ресурсни, пазарни, финансови и политически).</i> "</p> <p>Тук отново ВЕИ се разглеждат само като „цели“. Трябва да се каже ясно, че те са един от основните инструменти за енергийна сигурност.</p> <p>Мотивите за подкрепа на инвеститори в нови газови централи за балансиране на производството на електрическа енергия от вятърните централи са необосновани. Това е едно безмислено начинание и ненужен разход на средства.</p> <p>Световният опит е доказал, че 100 MW ВЕЦ могат да балансират 1000 MW вятърни централи. Тоест с наличните над 2 500 MW ВЕЦ и ПАВЕЦ в България могат да се балансират много повече от планираните за инсталиране ветрогенератори.</p> <p>Твърдението, че вятърните и слънчевите технологии са непостоянни и непредвидими е голословно твърдение.</p> <p>Вятърната енергия се прогнозира професионално повече от 10 г, а експериментално още от създаването на първите ветрогенератори. Математическите модели за прогнозиране са разработени като резултат на задълбочени научни изследвания, притежават висока детайлност, възможности за самообучение и адаптиране на прогнозата, учестено обновяване и ниски нива на грешката.</p> <p>Вятърната енергия вече е прогнозируема и в България (http://www.windpowerforecast.eu/bg/) . Моделите предоставят прогноза за производството на електроенергия от вятърни паркове, два пъти на ден, почасово, за 10 дни напред. Точността на прогнозата е много висока – около 4-5% за първите 4-5 часа и около 12% за ден напред.</p>
8	<p>(7) Специален приоритет ще представлява и съхраняването на едно достижение на българската енергетика, а именно -</p>	<p>ЗА съжаление на авторите на доклада централизираното топлоснабдяване не е НИТО екологично, нито ефективно;</p>

	<p>централизираното топлоснабдяване. Тази екологична, ефективна и комфортна възможност е пред риск да бъде загубена, ако продължи задълбочаващата се тенденция на неплатените сметки.</p>	<p>Комфортно-да, но изключително скъпо.</p>
8	<p>(8)... Заместването на електрическата енергия с природен газ за отопление и за домакински нужди в бита ще допринесе за трикратно спестяване на първична енергия и по тази причина трябва да се разглежда като насока за подобряване на енергийната сигурност.</p>	<p>В противоречие със същия документ, който по-горе гласи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. " <i>За разлика от повечето европейски страни, в България природният газ почти не се използва пряко като ресурс за отопление и домакински нужди. Това намалява рисковете за крайните потребители при прекъсване на снабдяването.</i>" 2. "неуправляемите промени на цените на течните горива и природния газ.",
9	<p>(9) Значението на местните въглища за енергийната сигурност е неоспоримо. ... За да може и в бъдеще местните въглища да имат стабилизираща роля в националното производство на електрическа енергия, при изграждането на нови и обновяването на съществуващи електроцентрали ще се прилагат съвременни технологични – високоефективни и нискоемисионни – решения.</p>	<p>Стратегията се опитва да ни убеди, че най-доброто развитие на енергийната политика за страната, е да запазим настоящата енергийна зависимост и да развием използването на собствените ресурси на нискокалорични лигнитни въглища. Приема се, че изгарянето на въглища ще се осъществява чрез използването на съвременни технологии с улавяне и съхранение на CO₂.</p> <p>Всъщност, модернизирването на съществуващите технологии за изгаряне на въглища, би се осъществило изключително трудно, ако въобще може да се реализира, особено в светлината на климатичните политики на ЕС. Единствената възможност, която би била подходяща е CCS технологията на инжектиране в подземни каверни, и то, ако тя се окаже възможна от технологична или икономическа гледна точка. За съжаление, все още ниито една CCS технология не е доказала ефективността си и не е реализирана на пазара, тоест при такъв сценарии, отново държавата ще трябва да се намесва и да субсидира по един или друг начин частните енергийни дружества работещи с местни лигнитни въглища.</p> <p>Освен това, при въвеждане на свободен пазар, към цената на енергията, която се произвежда от лигнитни, силно емисионни въглища, трябва да бъдат калкулирани разходите за въглеродни квоти. Цената им варира в зависимост от пазарната конюнктура и е от 15 до около 30 евро/т CO₂.</p> <p>Във връзка с гореизложеното, считаме, че съществуващият въглищен потенциал не трябва да бъде приоритет при политиката на подобряване на използването на местните ресурси. Освен изкуствено занижената цена на енергията, чрез скрито</p>

		<p>субсидиране и некалкулиране на разходите за CO2 квоти, други ползи от използването на лигнитни въглища няма.</p> <p>Напротив, недостатъците са много повече – замърсяване на въздуха от изгарянето, прахово замърсяване, здравословни проблеми за населението, емитиране на огромни количества CO₂, ерозия от открит добив, и др.</p> <p>Най-доброто решение в случая е съществуващите мощности да отработят оставащите години от капацитета си, при строг екологичен контрол. Строежът на нови мощности да бъде отложен докато се създаде технология, която да гарантира ниско или без емисионно изгаряне, по подобие на плазмената технология за изгаряне на биомаса.</p>
9	От една страна, увеличеното потребление на природен газ ще доведе до увеличаване на зависимостта от внос на енергийни ресурси. От друга страна, обаче, газификацията ще подобри енергийната сигурност, тъй като ще намали нуждата от първични ресурси.	Абзацът е оформен неясно и си противоречи.
9	От гледна точка на енергийна сигурност и устойчиво развитие, най-предпочитан енергиен ресурс са възобновяемите източници. Същевременно, обаче, скъпите технологии за оползотворяването им не позволяват тяхното бързо навлизане. Поради това, ядрената енергия и природния газ представляват подходящи ресурси за прехода към нисковъглеродни енергетика и икономика.	<p>"Евтини" ли са новите газови и ядрени електрически централи?</p> <p>По данни на МАЕ „<i>Projected costs of generating electricity</i>“, 2010 edition себестойността на ел. енергия от газови и ядрени електрически централи е по-висока от себестойността на ел. енергия произведена от някои ВЕИ.</p> <p>Въпреки това, тенденцията в глобален мащаб спрямо 2005 г е ясно изразена и насочена към изравняване на цените и дори обръщане на зависимостта. Екологичните, суровинни и социални разходи на конвенционалните технологии са в силна зависимост от международните финансови пазари и се увеличават с изчерпване на ресурса.</p> <p>1. Липсва аргументация и сравнения за "скъпи".</p> <p>Това е повтаряне на обществената заблуда. Такова заключение може да бъде включено само под таблица със сравнение реалната и пълна (вкл. цена на здравето) цена на енергията от всички източници. Освен това независимо от по-високите инвестиционни разходи, в условията на ефективен електрически пазар ВЕИ са в пъти по-конкурентоспособни поради нулева</p>

		<p>горивна компонента.</p> <p>2. Бързото навлизане на ВЕИ е възпрепятствано от административни бариери, а не липса на интерес от страна на български и чуждестранни инвеститори.</p> <p>3. Категорично несъстоятелно сравнение. Като страна членка на ЕС имаме задължения за въвеждането на ВЕИ технологиите и оползотворяване на потенциала на България.</p> <p>С напредването на технологиите, цената на електроенергията от слънце и вятър пада, тъй като във формулата за образуването ѝ липсва горивна компонента. До няколко години огромните инвестиции в разработване на фотоволтаици от ново поколение с висока ефективност ще доведат до спад в цените за единица мощност и те бързо ще стигнат мрежов паритет в точка краен потребител.</p> <p>Прогнозите на анализаторите са за достигане на паритет на цената в следващите няколко години, което допълнително ще стимулира масовото навлизане на ВЕИ технологиите в бита.</p> <p>В подкрепа на горното, анализ на EWEA¹ публикуван през април 2010 г. доказва, че енергията от вятъра способства за понижаване на цените на електроенергията на свободния пазар и като резултат цената за битовия потребител е по-ниска.</p> <p>В тази връзка, считаме, че политиката на правителството в тази област, трябва да се фокусира върху стимулиране на използването на ВЕИ технологии. По този начин ще бъде избегнат какъвто и да е преходен период към нисковъглеродни енергетика, което ще се отрази положително на потребителите чрез по-малък разход за енергия.</p>
--	--	---

¹ http://www.ewea.org/fileadmin/ewea_documents/documents/publications/reports/

II. НАМАЛЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ

Стр.	Текст от документа	Коментар
10	ограничаване на общностната зависимост от вносни енергийни ресурси.	Два абзаца по-горе се споменава "ядрената енергия и природния газ представляват подходящи ресурси за прехода към нисковъглеродни енергетика и икономика." които обуславят силна зависимост.
11	Електропроизводствените централи и топлофикациите са основен замърсител и емитират над 25 млн. тона CO2 годишно, като за 2009г. емитираните емисии само от въглищните централи е19,8 млн. тона CO2. Тези енергийни дружества са задължени да участват в европейската Схема за търговия с квоти на емисии на парникови газове. Схемата работи на принципа „ замърсителят плаща ”.	т.е "крайният потребител", което увеличава социалната тежест.
11	От началото на 2013г. Схемата за търговия с емисии на парникови газове ще работи по нов начин – националните планове, съответно – тавани отпадат, разпределението на разрешителни се извършва директно към европейските инсталации, а не чрез държавите-членки. Принципът „замърсителят плаща” се запазва.	В условия, в които цените на емисиите растат.
12	смекчаване на социалните последици от увеличените енергийни разходи. преходът към нисковъглеродна енергетика неминуемо ще доведе до нарастване на енергийните разходи.	Какви мерки са предвидени? Колко ще струва това на бюджета? С най-ниска цена за единица инсталирана мощност към момента е вятърната енергия, а с новите технологии и увеличаването ефективността на фотоволтаиците, в близките няколко години и те могат да станат конкурентноспособни. Именно вятърът и слънцето нямат горивна компонента и при изчисление на крайната цена за произведена енергия, виждаме, че тя е прогнозируема и стабилна във времето

13	България ще получи допълнителни права за търгуване на разрешителни за емисии на парникови газове. Това означава акумулиране на значителни допълнителни приходи в националния бюджет – стотици милиони евро годишно.	Това е предполагаем вариант. На практиката Акредитацията на България за участие в международната търговия с квоти за изпускане на парникови газове беше официално отменена поради лошото качество на докладваната от България инвентаризация на емисиите през април 2009 г.
----	---	---

III. УВЕЛИЧАВАНЕ НА ДЕЛА НА ВЪЗОбНОВЯЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ В ОБЩОТО КРАЙНО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ

Стр.	Текст от документа	Коментар
14	По данни за базовата 2005г. (съгласно Евростат), енергията от ВЕИ в страната възлиза на 1 млн. тне или 9,4%	Данните на ЕВРОСТАТ посочват 5.6%²
15	Енергията от ВЕИ има един основен недостатък – тя е значително по-скъпа в сравнение с енергията, произвеждана от традиционните източници - въглища, природен газ, ядрено гориво.	<p>Да се докаже с разчети, тъй като в противен случай твърдението е голословно. Механизмите за подкрепа са нужни за да преодолеят бариерите на несъвършените, неконкурентни и непрозрачни енергийни пазари.</p> <p>При определяне на цените за ел.енергия от конвенционални източници Директива 2009/28/ЕО препоръчва:</p> <p>"(26) Желателно е цените на енергията да отразяват външните разходи по производството и потреблението на енергия, включително, по целесъобразност, екологичните и социалните разходи, както и разходите за здравеопазване."</p>
15	България провежда целенасочена политика за изграждане на национална схема от механизми за подпомагане на развитието на ВЕИ. С най-голяма подкрепа се ползват производителите на електрическа енергия от ВЕИ,	<p>Мярка 13 от Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници гласи:</p> <p><i>"Конкуренция (за мощности възобновяеми източници) ще бъде създадена между отделните видове технологии за производство на електрическа енергия и чрез разработване и въвеждане на механизъм за участие на инвеститорите в конкурси за присъединяване към преносната или разпределителните електрически мрежи по критерии - минимална производствена цена и технически възможности."</i></p> <p>На стр. 109 от Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници се посочва:</p> <p><i>"Новият Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), в който се въвежда Директива 2009/28/ЕО предвижда развитие на преносната и разпределителните електрически мрежи чрез провеждането на конкурси за техническото</i></p>

² <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdcc110&plugin=1>

	<p>за които са осигурени:</p> <p>...Облекчени административни процедури</p>	<p>присъединяване. Всеки производител, който желае да присъедини към електроенергийната система нова мощност, да извърши разширение на съществуваща електрическа централа или да увеличи инсталираната електрическа мощност на централа за производство на енергия от ВИ, ще заявява пред Електроенергийния системен оператор намерението си. В случай, че заявените за присъединяване мощности надвишават възможностите на електрическата мрежа, Електроенергийният системен оператор ще предоставя своите становища собственика на преносната или на разпределителна мрежа относно необходимостта от допълнително оптимизиране, разширяване или изграждане на необходимата инфраструктура и електроенергийни мощности за регулиране в съответния регион. Последващ етап от процедурата ще бъде организиране и провеждане на конкурс, съгласно специална нормативна уредба."</p> <p>Интересното в случая е, че тази мярка не важи за ядрени, газови и въглищни електроцентрали.</p> <p>В това ли се изразява най-голямата подкрепа за възобновяемите източници?</p> <p>Тенденцията към момента е усложняване а процедурите в противоречие с Директива 2009/28/ЕО.</p>
15	<p>Цените на енергията, произведена от ВЕИ са единствените, които ще намаляват в по-дългосрочна перспектива предвид прогреса на производствените технологии. Цените на традиционните енергийни ресурси ще се повишават предвид изчерпването на изкопаемите ресурси и техните екологични характеристики. Тези две тенденции ще доведат до сближаване на съществуващите ценови различия.</p>	<p>Изключително важно предимство.</p> <p>Има ли разчети на МИЕТ, в които да се посочва през коя година се очаква "сближаване на съществуващите ценови различия"?</p>
15	<p>Постигането на националната цел през 2020г. зависи основно от постиженията в областта на енергийната ефективност</p>	<p>Некоректно изказване. Целта 20-20-20 включва не само енергийна ефективност</p>

<p>15,16</p>	<p>В края на 2009г., България представи пред ЕК прогнозен документ, който показва, че:</p> <p>При съществуващите механизми за насърчаване, развитието на ВЕИ ще е свързано с неоправдано високи обществени разходи поради насърчаване само на част, при това – на скъпо струващи ресурси и технологии, от една страна, и ще бъде небалансирано спрямо съществуващия технически потенциал на ВЕИ, от друга</p> <p>„дисциплиниране“ на процеса на присъединяване на производители на електрическа енергия от ВЕИ, посредством въвеждане на изискване за банкова гаранция от страна на инвеститора, дължима при заявяване и не изграждане на съответната мощност,</p> <p>съчетана със завишаване на санкциите за електроразпределителните и преносно дружества.</p>	<p>Цитира се анализ, който не е публичен.</p> <p>Твърдението е некоректно, тъй като се базира на информация от преди 2 години. Държавна комисия за енергийно и водно регулиране е определила цени за всички видове ВЕИ.</p> <p>Учудваща е неформираността на МИЕТ за реалната ситуация в България.</p> <p>Бихме искали да препоръчаме редовното проверяване на интернет страницата www.dker.bg .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Думата „Дисциплиниране“ да се премахне, това е официален документ. В кой век живеем и каква е форма на държавно устройство към момента.(Демокрация) 2) Тук се прави невярно предположение, че производителите са виновни за „дисциплината“. Те ли не следват правилата или администрацията и мрежовите оператори? <p>Би било добре МИЕТ да представи конкретни случаи от практиката, в подкрепа на това свое твърдение, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - неизпълнение на проекта по вина на инвеститора - неизпълнение на проекта по вина на оператора на мрежата, тъй като не е осигурил необходимия капацитет на мрежата <p>По данни на АПЕЕ има над 70 случая, при които изградени съоръжения не са били присъединени към мрежата или са им били налагани ограничения в мощността по вина на оператора.</p> <p>Вместо завишаване на санкциите, подходяща мярка би била реципрочното издаване на банкова гаранция от страна на оператора, в уверение на това, че ще осигури капацитета по мрежата.</p>
<p>16</p>	<ul style="list-style-type: none"> • При едновременно подобряване на енергийната ефективност и на механизмите за насърчаване на ВЕИ, националната цел може да бъде значително преизпълнена. 	<p>Не са представени изчисленията за „значителното“ преизпълнение</p>

	Преизпълнението на целта ще позволи на страната да продава «излишъка» - 1685 хил. тне за периода 2011-2020г. - чрез приетите механизми за трансфер на сертификати на други държави в ЕС.	Неаргументирано изказване.
16	С оглед създаване на необходимите условия за устойчивото развитие на ВЕИ секторите в България и достигане и преизпълнение на националната цел , предстои процес на усъвършенстване на провежданите в момента политики и съществуващата нормативна база.	Кога ще започне този процес и какво по-точно ще се усъвършенства?
16	Доразвиване на регулаторните механизми и въвеждане на по-ясни, прозрачни и недискриминационни правила и критерии по отношение на интегрирането към електроенергийните мрежи на производителите на електрическа енергия от ВЕИ	Самата Стратегия дотук изразява дискриминационно отношение. Кои регулаторни механизми ще се доразвиват и какви правила и критерии ще се въвеждат?
17	Специфична подкрепа за развитие и въвеждане на електрически пътни превозни средства, захранвани с енергия от ВЕИ	Да се добави и "системи за съхранение на енергия". По какъв начин ще захранваме електрическите пътни превозни средства с енергия от ВЕИ? Това означава ли, че производител на енергия от ВЕИ ще трябва да изгражда и станция за зареждане на електрическите пътни превозни средства?
17	Въвеждане на правила и изисквания за провеждане на активни информационни кампании и осигуряване на достъпна информация за мерките и схемите за подпомагане, нетните ползи, разходи и енергийна ефективност на оборудването и системите за използване на електрическа, топлинна и енергия за охлаждане от ВЕИ	При подготовката на стратегията, е подходено силно едностранчиво. Не са идентифицирани основните недостатъци и положителни страни на отделните технологии. Описани са недостатъците на ВЕИ технологиите (вятър и слънце), и предимствата на конвенционалните централи. Не са отчетени сигурността, частната инициатива, конкурентно-способността и устойчивото развитие, което би предизвикало стимулирането на ВЕИ, както и високата социални, здравословна и екологична вреда на конвенционалните централи. Не е направен сравнителен анализ на крайната цена на енергията, която се генерира от различните технологии. Направени са единствено генерални заключения, без обосновка и задълбочено познаване

		<p>на материята.</p> <p>Не е задължително тези анализи да бъдат провеждани от авторите на стратегията. Най-добрият вариант е да бъде заимствани от водещите енергийни агенции в света. По този начин съмненията за изопачаване на фактите ще бъдат туширани в зародиш.</p> <p>Един от най-добре написаните анализи в тази област беше завършен съвсем наскоро от Международната Енергийна Агенция (IEA), Агенцията по Ядрена енергия (NEA) и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (OECD). Този доклад е пример за ефективен преглед на технологиите, ефективността и маргинални разходи и е озаглавен „Проектни цени на генерирането на електроенергия“.</p>
17	Осигуряване на улеснен публичния достъп до подробна актуална информация за възможностите за използване на различните ВЕИ технологии по географски райони чрез ускорено реализиране на Национална публична информационна система за ВЕИ включваща и актуална информация за възможностите на националната електроенергийна мрежа за присъединяване на нови производители	Какъв е крайният срок за въвеждането?
17	Подобряване на административните процедури с оглед, отстраняване на регулаторни и не регулаторни препятствия пред развитието на ВЕИ. Една от възможностите в тази насока е създаването на единен координиращ административен орган , който да отговаря за обработването на всички административни документи (разрешителни, лицензионни и др.), свързани с инсталирането и ползването на ВЕИ технологии, както и за предоставяне на административна помощ на заявителите	Какъв е крайният срок?
17	Въвеждане на изискване за разработване и ежегодно актуализиране на карта на чувствителни от гледна точка на опазване на околната среда зони, включително зоните по мрежата „Натура 2000“, за които	<p>В какви срокове ще бъде изготвена?</p> <p>Защо да се прави само за ВЕИ, а не и за АЕЦ, ТЕЦ, ГЕЦ, газопроводи и нефтопроводи?</p>

	<p>използването на потенциала на отделни ВЕИ изисква съобразяване с по-строги екологични норми или вече не е разрешено, предвид достигане на съответни прагове за концентрация.</p>	
17	<p>Въвеждане на ограничителни условия за промени в предназначението на високо плодородни земеделски земи при наблюдавана значителна промяна в земеползването в следствие на производството на биогорива и/или за изграждане на ВЕИ инсталации, водещо от своя страна до повишаване цените па основни хранителни продукти</p>	<p>Това означава ли, че ще има алгоритъм който да изчислява площта на земите за които трябва да бъдат ограничени ВЕИ спрямо цените на хранителни продукти, произведени от местни култури. Цените на храните са поредният нереален довод за ограничения. Това може да важи само за биогоривата и се оказва, че би трябвало да е в сила и за добива на въглища.</p> <p>T.2.3.1 от доклада за екологична оценка на проект "Енергийна стратегия на република България до 2020 година гласи:</p> <p><i>"Добиването на местни енергийни ресурси чрез въгледобивната дейност по открития способ от местните въглищни запаси в Енергийната стратегия се определя като стабилизиращ в бъдеще източник на енергия. Трябва да се отбележи, че добиването на въглища по прилаганите до момента технологии е свързан с големи по площ нарушени терени, като само приблизително една трета от тях са рекултивирани. Това налага своевременно, в хода на технологичния процес, възстановяване на нарушеното равновесие и формиране на нова среда, съобразена с екологичните изисквания. Нарушените терени от добива на горивно-енергийни ресурси общо за страната към края на 2006 г. са 23 036.7 ha, от които рекултивирани са само 8 159.2 ha. Към декември 2007 г. съотношението на нарушените площи към рекултивирани площи е 3:1, което като цяло е незадоволително."</i></p> <p><i>"По отношение на почвите, считаме, че след пускането в експлоатация, терените на ветропарковете може да се използват по предназначението си, особено там където и преди построяването им са ползвани като ливади и мери. Отрицателното въздействие се свързва с други компоненти на ОС като ландшафт, животински свят и особено при запазване на условията в ЗЗ." Доклад за екологична оценка т.4.3.</i></p>

IV. ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

Стр.	Текст от документа	Коментар
20	<p>България цели да намали с 50% енергийната интензивност на БВП до 2020 г. (...)</p> <p>Тези наши намерения се мотивират с многостранните ползи от енергоспестяването</p>	<p>Цифрата е извадена от контекста и не е подплатена с разчети за необходимите инвестиции година по година.</p> <p>Това е много добра (и реалистична според авторите) цел. Защо тогава не залегне в законодателство и не се задължат всички с изпълнението ѝ? Да се обсъди публично каква е цената/ползата за всеки потребител.</p> <p>Освен мотивирани намерения, би следвало да има и мотивиран план за действие с ясни и точни правила и последващ контрол.</p>
21	<p>Сигурност на енергоснабдяването - националната зависимост от внос на горива и енергия понастоящем е 47% и ще се увеличи. Това носи политически и икономически рискове.</p> <p>Енергийната ефективност е най-евтиния и ефективен начин за намаляване на тези рискове.</p>	<p>В началото на документа се посочват 70%.</p> <p>Енергийната ефективност не може да бъде увеличавана до безкрай. При една развиваща се икономика са необходими допълнителни мощности.</p>
21	<p>Борба с енергийната бедност – част от българските граждани имат затруднения със задълженията си за потребена енергия, които представляват значителен дял от приходите им. Подпомагането на тези граждани да намалят енергийната си консумация по разходно-ефективен начин и фокусирането върху санирането на обществените сгради в страната е най-подходящия начин за решаване на този проблем.</p>	<p>Какви инвестиции са предвидени и по какъв начин ще бъдат набавени?</p>
21	<p>Предложената цел за 50% намаляване на енергийната интензивност на БВП, т.е. специфично потребление на енергия за единица вътрешен продукт, е определена на базата на оценка на съществуващия потенциал в страната, както и на базата на анализ на достиженията на другите държави-членки. Ние ще я третираме като минимална и задължителна за изпълнение цел.</p>	<p>Не се представени анализи и/или разчети.</p>

V. НЕЗАВИСИМО РЕГУЛИРАН И КОНКУРЕНТЕН ЕНЕРГИЕН ПАЗАР

Стр.	Текст от документа	Коментар
24	От 1 юли 2007г. българският пазар на електрическа енергия и природен газ е напълно либерализиран. Това означава, че всеки потребител получава законово право на избор на доставчик и на свободен и равнопоставен достъп до мрежата за транспорт на енергия до мястото на потребление.	Към настоящия момент няма такова право по закон.
24	(1) За да има конкуренция на електроенергийния пазар , трябва да има достатъчно предлагане и по-голям брой доставчици, така че всеки потребител да може да избира и да сменя снабдителя си без затруднения.	Продължава да е водещо схващането, че производството на енергия трябва да е централизирано в големи комплекси . Липсва диверсификация на енергопроизводителите на енергия, които да осигурят конкуренцията на електроенергийния пазар.
24	(4) (...) Това може да стане само при условие, че се предвидят необходимите инвестиции за прилагане на концепцията за „умни мрежи“. За целта, преносните оператори – ЕСО и Булгартрансгаз – ще трябва незабавно да започнат подготовката на десет годишни планове за развитие , които да бъдат широко консултирани с всички пазарни участници преди да бъдат приети от ДКЕВР.	Така написано се подразбира, че подготовката тепърва ще започва.

VI. СРЕДНОСРОЧНА ПРОГРАМА 2009 - 2013

Стр.	Текст от документа	Коментар
26	1. ЕНЕРГИЙНА СИГУРНОСТ ЗА БЪЛГАРСКАТА ИНДУСТРИЯ И НАСЕЛЕНИЕ	Защо липсват ВЕИ –централите?
26	Изграждане на национално хранилище за радиоактивни отпадъци и хранилище за сухо съхраняване на отработено ядрено гориво в съответствие с най-добрите международни стандарти.	С какво това допринася за енергийната сигурност?
26	Активно участие на държавата в европейските процедури за финансиране на чисти технологии – демонстрационни проекти за улавяне и съхранение на въглероден диоксид и иновативни проекти за възобновяема енергия	Защо изрично " ИНОВАТИВНИ "?
27	Създаване на благоприятни условия за развитие на пазара за електрически пътни превозни средства, захранвани от ВЕИ.	Да се добави и "системи за съхранение на енергия".
27	Ускоряване работата по осъществяване на съвместни проекти за оползотворяване съществуващия воден енергиен потенциал в страната.	Какъв точно е водният потенциал? Теоретичен и реализуем?
27	Въвеждане на Програма за обучение и квалификация на специалисти за енергетиката и новите технологии.	Средни специалисти или висше образование. Какво се разбира под "новите технологии"? Означава ли това, че програмите за обучение на студенти са остарели и не включват нови технологии?
27	Разработване и приемане на Програма за ефективно използване на местните енергийни ресурси .	Да не се забрави пак, че ВЕИ са местен ресурс .
27	Стандартизиране на процедурите и документите по предоставяне на права за търсене, проучване и добив на подземни богатства, в т.ч. за стимулиране разработването на нови газови находища в страната .	Какви са екологичните оценки за въздействие на околната среда за такива проекти?
28	Увеличен дял на ВЕИ до 12% в общото крайно потребление на енергия до 2013 г.	Цифрата не е защитена с изчисления.
29	Привлечени инвестиции в сектора	На практика съществуват обратни тенденции.

VII. ПОГЛЕД КЪМ 2020г. В ЦИФРИ

Стр.	Текст от документа	Коментар
31	Очаква се в периода 2025 – 2030 г. да бъдат изградени заместващи мощности на лигнитни въглища с технологии за улавяне и съхраняване на въглероден диоксид.	А каква ще е прогнозната цена на електрическата енергия произведена от заместващи мощности на лигнитни въглища с технологии за улавяне и съхраняване на въглероден диоксид, съпоставена с цената на ел.енергия произведена от ВЕИ?
31	Таблицы	<p>На таблицата за производство на електроенергия, данните са посочени некоректно: "ТЕЦ, вкл. биомаса", както и "ВЕЦ, вятър". Изричното изискване на Европейския съюз е ясното разграничаване между отделните ресурси, докато тук наблюдаваме точно обратното, и в резултат това сливане и компресиране на данни се създават неясноти.</p> <p>В посоченото очаквано производство на ВЕИ по сектори е предвидено 2/3 от енергията за отопление и охлаждане да бъде от биомаса. Тази цел е непостижима, тъй като обрича горите на поголовно изсичане. Ако изпълнението започне през 2010, до 2014 всички горски масиви ще бъдат унищожени, а целта все още ще е неизпълнена.</p>
32	При съществуващите механизми за насърчаване на ВЕИ и на енергийната ефективност, в периода 2012-2018г. се очаква свръхпроизводство на енергия от възобновяеми източници, спрямо определената за страната индикативна крива, в размер на 4 ÷ 122 хил.тне годишно.	Липсват изчисления
33	<p>Ключовата цел, към която се стремим, е подобряването на енергийната ефективност. Основен индикатор за това е енергийната интензивност на БВП. Ако бъдат постигнати целите за намаляване на енергийната интензивност два пъти до 2020г.,</p> <p>се очаква да се постигне сближаване на този национален индикатор със средния за Общността, което ще рефлектира в многостранни ползи.</p>	<p>По-добър вариант е увеличаване на БВП.</p> <p>В какво се изразяват тези "многостранни ползи"?</p>
34	<p>ЗАКЛЮЧЕНИЕ:</p> <p>...Преизпълнение на целите за ВЕИ</p>	В документа или приложенията му няма реални доказателства за "преизпълнение на целите".